

Čtení: LK 12, 13 – 21

Základ: Mt 6, 19 – 34,

Sedmero rad pro šťastný život

Nejprve Pán Ježíš mluví o ukládání pokladů. Neukládejte si poklady na zemi, kde je mol a rez ničí, zloději je vykopávají a kradou, ale ukládejte si poklady v nebi, kde je mol a rez nekazí a zloději je nevykopávají a nekradou. Neboť kde bude tvůj poklad, tam bude i tvé srdce. Pokladem se tu míní jakýsi životní grunt, základ. Na čem člověk staví, na co spoléhá, podle čeho se rozhoduje a řídí. Nuže nestavějte na pozemských věcech (tj. u Matouše předně na majetku), ale stavějte na Pánu Bohu. Majetek není zlý, ale zlé je, když majetek člověka ovládne. A on má tu sílu. Kde bude tvůj poklad, tam bude tvé srdce, říká Ježíš. Nedáš si pozor a majetek tě bude mít ve své moci, chytí tě za srdce. Je o tom výstižné podobenství o boháči a stodolách. Sedlák si myslel, že majetkem bude zajištěn, ale sotva dostavěl větší stodoly, zaťukala na jeho dveře smrt. Ještě dnes umřeš a čím bude to, co jsi nashromáždil? Podobenství končí konstatováním: tak je to s tím, kdo není bohatý před Bohem. Majetek nezabezpečí život. Jediné bezpečí je v Bohu. Kdybych to měl nějak zjednodušit. Nepečuj víc o hmotné zabezpečení než o vztahy k Bohu a druhým. Na vztazích záleží mnohem víc, než na tom kolik mám věcí a peněz.

Dalším výrokem je poněkud nesrozumitelné slovo o světle a oku. Světlem těla je oko. Je-li tvé oko čisté, celé tvé tělo bude mít světlo, je-li tvé oko špatné, celé tvé tělo bude ve tmě. Doslova je to nesmysl. Oko je receptivní orgán, ono není světlem pro duši, pro život. Ale skrze oko, skrze vidění přichází do života světlo nebo tma. Pán Ježíš tímto přirovnáním chce povědět, že záleží na tom, na co se náš pohled zaměří, protože to právě potom vstoupí do našeho srdce. Záleží právě na tom, jak člověk vidí, zda se soustředí na Pána Boha a jeho dobrodiní, jeho zaslíbení a jeho zákon nebo zda se soustředí jenom na pozemské poklady – peníze, slávu a moc. Tím se buď osvětlí náš životní obzor, nebo ztmavne. Jde o to, co do sebe pouštíme, co čteme, o čem přemýšlíme, na co se díváme v televizi, co posloucháme v rádiu.

Další výrok zní, nemůžete sloužit dvěma pánům Bohu i mamonu, neboť jednoho budete milovat a druhého nenávidět. Ono to teoreticky vlastně jde sloužit dvěma pánům, ale jen chvíli. Dříve či později se dostane člověk do

konfliktu a musí se rozhodnout, komu dá přednost. Stane se to ve chvíli, kdy prostě vůle jednoho pána je v protikladu k vůli pána druhého. Lze chvíli sloužit Bohu i mamonu. Lze si chvíli i úspěšně říkat, že Bůh vlastně chce, abych se pěkně staral o majetek a rozmnožoval ho. Jenže nakonec stejně dojde ke konfliktu a pak se ukáže, co je pro člověka důležitější, zda Bůh nebo majetek. Nelze brát stejně vážně obojí. Tady je zajímavé, že majetek je nazván mamonem. Mamon je od hebrejského kořene a-m-n, což znamená spoléhat na něco co je pevné. Z toho je zřejmé, na co vlastně Ježíš myslí. Varuje před situací, kdy se člověku majetek stane bohem.

Nemějte starost o svůj život, co budete jíst, ani co budete mít na sebe. Což není život víc než pokrm a tělo víc než oděv? Tento verš připomíná zdánlivě triviální věc, s níž asi budeme všichni teoreticky souhlasit. Totiž co čemu slouží. Jídlo má sloužit k tomu, abychom přežili, nebo abychom si žili dobře. Ale ne opačně. Jíme kvůli životu, nežijeme kvůli jídlu. A obdobně je to s oblékáním. Nemáme tělo na to, abychom na něj mohli navléct nové šaty, ale máme šaty, abychom se mohli obléct a nebyla nám třeba zima. Tedy uvědomte si, nabádá Pán Ježíš, co je tady kvůli čemu. Ono je to opravdu triviální, ale není na škodu si to dost často opakovat. O co jde? Přece o život a jeho náplň, o to jak ho prožiju, o to abych se nemusel stydět za své činy. Jídlo a pití jsou jen služebníci.

V tomto verši se také poprvé objevuje slovo, které je v celém textu ústřední. Merimnán – starost. Nestarejte se o jídlo a oděv, nemějte starost a neříkejte: co budeme jíst a pít, nedělejte si starost o zítřek, neznepokojujte se. Je ovšem starost a starost. Máme starost o to, abychom zabezpečili rodinu, máme starost, abychom měli na zimu dříví na topení, máme starost o výchovu dětí, abychom zaplatili inkaso, abychom našetřili na důchod. A pak je ovšem ještě jiná starost. Řekl bych ustaranost, obavy. Člověk je náchylný propadat panice, jak bude všechno horší a horší. Proti tomu se Ježíš obrací. Nebudte takhle ustaraní, nemalujte pořád čerta na zeď. Věřte přece Pánu Bohu. On vás nenechá padnout, dá vám denní příděl. Třeba, když se dostanete na dno, pomůže vám skrze lidskou solidaritu, solidaritu bratří a sester ze sboru. Proč propadáte panice? Nemáte snad střechu nad hlavou a hladovíte snad? A myslíte si, že vám ta ustaranost nějak pomůže, že prodlouží váš život? Naopak, ukrátíte si život a váš život nebude stát za nic. Učte se od ptáčků. Ti nemají to, co máte vy. Nesejí a nesklízejí do stodol. A přece Pán Bůh živí. Nemají vlastně

nic, žádné zásoby a nepropadají panice. A vy přece máte střechu nad hlavou, rodinu, zaměstnání nebo důchod. A strachujete se. Učte se také od polní trávy a květin. Nemají značkové oblečení, Pán Bůh ji obléká. A jak jsou ty kytičky krásné. Když nemáte na šaty z luxusních krámů, nakupte třeba v bazaru. Vždyť o co jde? V luxusním oblečení není krása. Krásné je to, co je ve vás, jaké máte srdce, jací jste. Je zajímavé, že v NZ, v NZ řečtině, máme pro krásu a dobro jedno slovíčko – kalos. V Ježíšově vidění je krásné jen to, co je současně dobré. Krásný je dobrý člověk, i když je vnějšně třeba ošklivý.

Hledejte nejprve Boží království a jeho spravedlnost a všechno ostatní vám bude přidáno. Tady je zvláštní, že BK máme hledat, ne vybudovat. Četl jsem před nedávnem nějakou báseň z 50 let, v níž se optimisticky píše, jak proletariát vybuduje lepší svět – ráj na zemi. Skutečnost ovšem byla hrozná. Vzpomeňme na popravy v 50 letech, politické procesy a pak dlouhou komunistickou éru. Pán Ježíš říká, že BK máme hledat. Ono tu je, a my je máme hledat. My ho nevidíme, my ho musíme objevovat. Co je vlastně BK? BK je to, co nám ukazuje Pán Ježíš v kázáních a ve svém životě. Dveře do něj se otevírají, když vezmeme třeba ta jeho dnešní slova vážně. Hledat BK je to první a vše ostatní až to druhé. Vše ostatní vám bude přidáno. Vše ostatní nějak dopadne. Je třeba, aby člověku šlo předně o zbožnost, milosrdenství, spravedlnost, slušnost vše ostatní nějak dopadne. Věřte tomu. To prosím není výzva k nějakému lajdáctví a pasivitě. To je stále proti té ustaranosti.

A nakonec slyšíme poslední radu pro šťastný život. Nedělejte si starosti o zítřek, zítřek bude mít své starosti a já připojuji i radosti. K tomu není co dodat. Snad jen tolik: Neplánujte moc dopředu, žijte dneškem, dnes je den spásy, dnes máme žít. Amen

Píseň: 417